

פעילות גורמי הג'האד בסוריה תחת משטר אלשרע ופוטנציאל האיום על ישראל

מתן דניאל

8 בינואר 2026

עיקרים

- ◀ **הפלת משטר אלאסד בדצמבר 2024 ועליית השלטון החדש בהנהגת אחמד אלשרע (אבו מחמד אלג'ולאני), שינו את מפת הטרור הסלפי-ג'האדיסטי בסוריה.**
- ◀ היא'ת תחריר אלשאם, החזק מבין ארגוני הג'האד שהובילו את ההתנגדות למשטר אלאסד, והמיליציות המזוהות עמו שסייעו להפלת המשטר הקודם התפרקו והפעילים השתלבו במנגנוני הביטחון של המשטר החדש, בהם גם לוחמי ג'האד זרים.
- ◀ עם זאת, נרשמו גם מקרים ספורים של ארגוני ג'האד ששיתפו פעולה עם היא'ת תחריר אלשאם, אולם התנגדו לעמדות הפרגמטיות של משטר החדש וסירבו להשתלב בשורותיו. הדוגמה הבולטת היא ארגון סראיא אנצר אלסנה שפעל נגד כוחות הביטחון וביצע פיגועים נגד אזרחים עלווים.
- ◀ שינוי המשטר בסוריה והיעדר הנוכחות השלטונית והביטחונית ברחבי המדינה סיפקו הזדמנות לדאעש להתארגן מחדש ולבסס את עצמו במדבר הסורי במזרח המדינה ואף להרחיב את פעילותו לאזורים מיושבים ליד דמשק ואזור חלב, חמץ ודרום סוריה. עם זאת, הצטרפות סוריה לקואליציה הבינלאומית בהובלת ארה"ב סייעה להוריד את מספר התקיפות של הארגון במהלך שנת 2025.
- ◀ על אף העמדות העוינות של ארגוני הסלאפיה-ג'האדיה שעדיין פעילים בסוריה נגד ישראל, לא נרשמה עד כה פעילות מצדם נגד כוחות צה"ל המוצבים בדרום סוריה או נגד שטח ישראל. עם זאת, מעצרו של פעיל דאעש בדרום סוריה העיד על פוטנציאל האיום האפשרי.
- ◀ **להערכתנו, שיתוף הפעולה הגובר בין המשטר הסורי לבין הקואליציה הבינלאומית עשוי להקשות על דאעש להגביר את פעילותו, על אף שהארגון ימשיך במאמצים להתבסס באזורים שבהם שליטת המשטר עדיין חלשה, כדוגמת המדבר הסורי, ולהוציא לפועל פיגועים נגד כוחות הביטחון הסוריים וביישובים אזרחיים. גם ארגוני ג'האד נוספים המתנגדים למשטר עלולים לנסות ולערער את יציבות משטר אלשרע.**
- ◀ בשל ההתמקדות של גורמי הג'האד החוץ-ממסדיים בזירה הפנימית בסוריה, ניתן להעריך כי הרצון לפגוע בכוחות צה"ל או בשטח ישראל נמצא עבורם בעדיפות נמוכה יותר, על אף שהם עלולים לנסות ולבנות תשתיות בדרום סוריה שיאפשרו להם גם יכולת לאיים בעתיד על אינטרסים ישראלים.

ארגוני הג'האד בסוריה עד הפלת משטר אלאסד¹

מלחמת האזרחים בסוריה שהחלה בשנת 2011 הביאה לעלייתם של ארגונים רבים אשר התקוממו ולחמו נגד כוחותיו של משטר אלאסד. מבין ארגוני האופוזיציה הללו בלטו ארגוני הסלפיה-ג'האדיה, אשר החל משנת 2013 נטלו את ההובלה בלחימה נגד המשטר ובעלי בריתו.

עם פרוץ מלחמת האזרחים, שלח אבו בכר אלבע'דאדי, מנהיג "המדינה האסלאמית בעיראק", שהיוותה שלוחת אלקאעדה בעיראק, צוות של שבעה מאנשיו לסוריה כדי להקים כוח מקומי שיקדם את האינטרסים של קבוצות הג'האד בעיראק גם במדינה השכנה. בראש הכוח עמד אבו מחמד אלג'ולאני, הכינוי של אחמד אלשרע, ובינואר 2012, הוא הודיע על הקמת ג'בהת אלנצרה לאהל אלשאם (חזית התמיכה בעם הלבנט) והכריז מלחמה על משטר אלאסד. בתוך זמן קצר, הפכה ג'בהת אלנצרה לאחד הארגונים הבולטים בקרב מתנגדי המשטר בסוריה. הארגון הצליח להשתלט על אזורים נרחבים ולרשום פגיעות משמעותיות בכוחות המשטר הסורי, כרת בריתות עם ארגונים מקומיים והצליח לגייס פעילים רבים.

באפריל 2013, הודיע אלבע'דאדי באופן חד צדדי על הכפפת ג'בהת אלנצרה לארגון המדינה האסלאמית בעיראק והקמת ארגון משותף בשם המדינה האסלאמית בעיראק ואלשאם (דאעש). אלג'ולאני ראה במהלך פגיעה במאמציו לקדם קשרים עם ארגוני המורדים בסוריה ללא הבלטת האידיאולוגיה הג'האדיסטית שלו. בתגובה, הוא הכריז על נאמנות לאלקאעדה ולמנהיגו אימן אלט'ואהרי, שקבע כי ג'בהת אלנצרה תשמש השלוחה המקומית של אלקאעדה בסוריה.

במהלך השנים 2013-2014, הידרדרו היחסים בין שני הארגונים על רקע חילוקי הדעות בנוגע לפעילות הארגון בסוריה, עד אשר משכה אלקאעדה את תמיכתה בארגון של אלבע'דאדי והכירה בג'בהת אלנצרה, בהנהגת אבו מחמד אלג'ולאני, כנציגתה במדינה. במקביל לכך, שינה אלבע'דאדי את שמו של ארגונו ל"מדינה האסלאמית בעיראק ואלשאם (דאעש)", וכשנה לאחר מכן, ב-2014, הכריז על הקמת ח'ליפות עולמית תחת השם "המדינה האסלאמית" ועל עצמו כח'ליף.

דאעש ניצל את הכאוס שנוצר בסוריה על מנת להתרחב במהירות, תוך שהוא כובש שטחים נרחבים במזרח סוריה ובצפונה. ביוני 2014, הכריז אלבע'דאדי על הקמת ח'ליפות "המדינה האסלאמית" ועל עצמו כח'ליף ויצר פילוג חסר תקדים בזירת הסלפיה-ג'האדיה בין דאעש לבין אלקאעדה. העיר אלרקה שבצפון-מזרח סוריה, אותה כבש דאעש מידי ג'בהת אלנצרה וקואליציה של ארגוני ג'האד נוספים בינואר 2014, הפכה לבירת הח'ליפות החדשה, אשר התפרסה גם על שטחים נרחבים בצפון עיראק.

¹ להרחבה, ראו מחקרים של מרכז המידע מ-26 בנובמבר 2014: [דאעש: דיוקנו של ארגון טרור](#); מ-20 ביולי 2016: [דאעש: תמונת מצב ומגמות המשך*](#); מ-16 בנובמבר 2017: [התמוטטות המדינה האסלאמית: ומה הלאה?](#); מ-17 במרץ 2019: [האומנם הובס דאעש? מצבו וכיווני התפתחותו של דאעש על רקע נפילתה הצפויה של המובלעת במורד הפרת](#); מ-28 באוקטובר 2019: [משמעותות הריגת מנהיג דאעש, אבו בכר אלבע'דאדי \(הערכה ראשונית\)](#); מ-13 בדצמבר 2024: "גורמי הכוח בסוריה לאחר הפלת משטר אלאסד – מורה נבוכים"; מ-2 בינואר 2025: ["קווים לדמותו של מנהיג סוריה החדש: מג'הדיסט למדינאי?"](#). יורם שוייצר, אביב אורג וחיים איסרוביץ (2023), *צומת 9/11: מסע בעקבות הטרור של אל-קאעדה*, דאע"ש ושותפיהם, המכון למחקרי ביטחון לאומי.

דאעש הפעיל באזורים שלטון אלים וקיצוני באזורים שבהם החזיק, כולל טרור שיטתי נגד אזרחים, טיהורים עדיניים, הוצאות פומביות להורג והרס אתרי מורשת, ובמקביל ניהל לחימה נגד משטר אלאסד, ארגוני מורדים אחרים, ובהם ג'בהת אלנצרה, וכוחות כורדיים. עם זאת, החל משנת 2017 ספג הארגון תבוסות צבאיות קשות מידי הקואליציה הבינלאומית בהובלת ארה"ב וכוחות מקומיים, ואיבד את שליטתו הטריטוריאלית עם נפילת אלרקה באוקטובר 2017 ומות מנהיגו אלבע'דאדי, שנתיים מאוחר יותר.² למרות זאת, המשיך דאעש לפעול בסוריה במתכונת של ארגון גרילה, בעיקר באזור המדברי במזרח המדינה ובאמצעות תאי טרור רדומים, תוך ביצוע פיגועים, התנקשויות וניסיונות לערער את היציבות הביטחונית.³

אבו בכר אלבע'דאדי (אח'באר אלמסלמין, 29 באפריל 2019)

במקביל להתפתחויות מול דאעש, נמשכה בסוריה פעילות ארגוני הג'האד, כאשר אלג'ולאני ביסס את מעמדו כדמות המובילה. ביולי 2016, לאחר שקיבל את ברכת אלט'ואהרי להתנתק מאלקאעדה כדי לאפשר לג'בהת אלנצרה להתמקד במערכה בסוריה ולהתמזג עם ארגונים אסלאמיים מקומיים, התייצב אלשרע לראשונה בפומבי והכריז על התנתקות מאלקאעדה ועל הקמת ג'בהת פתח אלשאם (חזית הניצחון בלבנט). בינואר 2017, הכריז אלג'ולאני על הקמת ארגון חדש, היא'ת תחריר אלשאם, שהיווה מיזוג של ג'בהת פתח אלשאם עם ארבעה ארגוני מורדים בולטים נוספים (תנועת נור אלדין אלזנכי, לואא' אלחק, ג'בהת אנצאר אלדין

² להרחבה על פעילות דאעש עד 2019 ראו מחקרים של מרכז המידע מ-20 ביולי 2016: [דאעש: תמונת מצב ומגמות להמשך*](#); מ-16 בנובמבר 2017: [התמוטטות המדינה האסלאמית: ומה הלאה?](#); מ-17 במרץ 2019: [האומנם הובס דאעש? מצבו וכיווני התפתחותו של דאעש על רקע נפילתה הצפויה של המובלעת במורד הפרת](#); מ-28 באוקטובר 2019: [משמעויות הריגת מנהיג דאעש, אבו בכר אלבע'דאדי \(הערכה ראשונית\)](#).

³ להרחבה על שינויי דפוס הפעולה של דאעש מאז 2019 ראו מחקרים של מרכז המידע מ-20 ביולי 2020: [האסטרטגיה הנוכחית של דאעש: ויתור שליטה טריטוריאלית והתמקדות בהעצמת פעולות מקומיות בזירות השונות, במרכזן עיראק](#); מ-1 בפברואר 2021: [מאפייני פעילות דאעש בסוריה בשנת 2020](#); מ-13 בינואר 2022: [סיכום פעילות דאעש ברחבי העולם בשנת 2021](#); מ-9 בפברואר 2023: [סיכום פעילות דאעש ברחבי העולם בשנת 2022](#); מ-29 במאי 2024: [סיכום פעילות דאעש בשנת 2023](#).

וג'יש אלסנה). המהלך הוביל לניתוק סופי של אלג'ולאני מאלקאעדה, כאשר חלק תומכי הקו הג'האדי הנוקשה פרשו מהארגון המאוחד החדש והקימו את ארגון חראס אלדין שהפך להיות לשלוחת אלקאעדה בסוריה.⁴

אלג'ולאני (במרכז) בהכרזה על הקמת ארגון ג'בהת פתח אלשאם (אלג'זירה, 28 ביולי 2016)

תחת הנהגת אלג'ולאני, הפך היא'ת תחריר אלשאם לארגון הדומיננטי במובלעת בחסות תורכית שהוקמה באזור אדלב שבצפון-מערב סוריה, כחלק מהמאמצים לסיים את מלחמת האזרחים. הארגון הקים תשתיות אזרחיות-מנהלתיות תחת פיקוח של "ממשלת ההצלה הסורית", כולל הנפקת תעודות זהות. על אף שאלג'ולאני ניסה להשליט מוטיבים שמרניים ברוח השריעה האסלאמית, הוא נמנע מאכיפה אפקטיבית של חוקי השריעה והאסלאם, ואף הבטיח זכויות למיעוטים ולנשים. כמו כן, הוא הציג תדמית מתונה כלפי הזירה הבינלאומית, כולל במעבר ללבוש אזרחי והכשחת קשרים עם אלקאעדה ועם הטרור העולמי. לצד הפעילות האזרחית, היא'ת תחריר אלשאם שם דגש על שיפור יכולותיו הצבאיות עם הקמת פיקוד מאוחד ו-12 חטיבות שמנו אלפי לוחמים ופיתוח של אמצעי לחימה, כולל כלי טיס בלתי מאוישים (כטב"מים), טילים מונחים ופגזים.⁵

בשנת 2019, הושק באדליב חדר המבצעים אלפתח אלמבין לצורך ניהול ותיאום של הפעילות הצבאית של המורדים. לצד היא'ת תחריר אלשאם, השתתפו בחדר המבצעים גם פלגים שפעלו בהכוונה ובתמיכה תורכית וכן ארגון אחראר אלשאם (תנועת חופשיי הלבנט), שהוקם בשנת 2011 כמיזוג של ארבעה ארגונים אסלאמיים שהתנגדו למשטר אלאסד ופעלו להקמת מדינה אסלאמית בסוריה.

ב-27 בנובמבר 2024, פתחו חדר המבצעים אלפתח אלמבין, צבא סוריה הלאומי הפרו-תורכי וחדר המבצעים הדרומי (שכלל שבטים דרוזיים וכוחות אופוזיציה מקומיים בדרום סוריה) במבצע "הרתעת התוקפנות" נגד כוחות הצבא הסורי של משטר אלאסד ובעלי בריתם בצפון-מערב סוריה. בתוך ימים ספורים, הם השתלטו על חלב, חמאת וחמץ, ובלילה שבין ה-7-8 בדצמבר 2024, כבשו המורדים את דמשק. בעקבות זאת, הודיע משרד ההגנה הסורי כי משטרו של אסד נפל.⁶

⁴ להרחבה, ראו מחקר של מרכז המידע מ-11 במרץ 2018: [פילוג בקרב שלוחת אלקאעדה בסוריה. על רקע חילוקי דעות קשים באשר לאופי הקשרים עם אימן אלט'ואהרי. מנהיג אלקאעדה](#); יורם שוייצר, אביב אורג וחיים איסרוביץ (2023), *צומת 9/11: מסע בעקבות הטרור של אל-קאעדה, דאע"ש ושותפיהם*, המכון למחקרי ביטחון לאומי.

⁵ להרחבה, ראו מחקר של מרכז המידע מ-2 בינואר 2025: ["קווים לדמותו של מנהיג סוריה החדש: מג'הדיסט למדינאי?"](#).

⁶ ראו מחקר של מרכז המידע מ-9 בדצמבר 2024: [מבט לסוריה \(בעקבות הפלת המשטר\) – 9-2 בדצמבר 2024](#).

ארגוני הג'האד בסוריה תחת שלטון אלשרע

במהלך מבצע "הרתעת התוקפנות", ובמיוחד לאחר הפלת משטר אלאסד, מיצב עצמו אלג'ולאני כמנהיג החזק ביותר בסוריה, ובניסיון להפגין חזות פרגמטית, הוא שב לשמו המקורי, אחמד אלשרע, והצהיר כי אין סיבה לחשוש מהשלטון החדש. הוא גם יישם את המודל השלטוני של "ממשלת ההצלה" מאדלב כבסיס לממשלה סורית זמנית והקים ועדות נושאות לטיפול בעניינים האזרחיים במחוזות השונים, בהן פינוי אשפה, אספקת חשמל מים ומזון לאזרחים.

בתקופה שלאחר הפלת המשטר, היא'ת תחריר אלשאם וארגונים נוספים שפעלו לצידו החלו להשתלב במוסדות המשטר החדש ובכירים בשורות המורדים מונו לתפקידי מפתח כדוגמת ראש הממשלה, שר ההגנה, שר החוץ ומושלי המחוזות. במקביל, נציגי הארגונים החמושים בסוריה שפעלו יחד עם היא'ת תחריר אלשאם להפלת משטר אלאסד סיכמו על פירוק כל הארגונים החמושים במדינה ואיחודם תחת משרד ההגנה.

ב-29 בינואר 2025, התקיימה "ועידת הניצחון של המהפכה הסורית" בהשתתפות בכירי השלטון החדש ונציגי הפלגים החמושים שהשתתפו במערכות שהביאו להפלת משטר אלאסד. בין השינויים הרשמיים במבנה השלטון הסורי שהוצגו הוכרז על פירוק צבא המשטר הקודם ומנגנוני המודיעין והביטחון שלו, ובנייה מחדש של הצבא הסורי על יסודות לאומיים. נקבע כי כל הפלגים הצבאיים, הגופים המהפכניים, הפוליטיים והאזרחיים יפורקו וישולבו במוסדות המדינה. בעקבות זאת, הודיעו כ-18 מיליציות חמושות בהובלת היא'ת תחריר אלשאם, ובהן גם אחראר אלשאם, ג'יש אלאחראר ומיליציות במסגרת צבא סוריה הלאומי הפרו-תורכי, כי הן מתפרקות. במסגרת הארגון מחדש, מונו בכירים בארגוני הג'האד תפקידי מפתח במערך הביטחוני החדש, וגם לוחמי ג'האד זרים שולבו במסגרת הצבאית (Institute for the study of war, 14 בנובמבר 2025; רויטרס, 2 ביוני 2025).⁷

ארגוני ג'האד מחוץ למסגרת המדינתית

עם זאת, לא כל הקבוצות החמושות תחת מסגרת הגג של היא'ת תחריר אלשאם התפרקו ושולבו במנגנוני המשטר החדש. ארגון בשם **סראיא אנצר אלסנה**, תחת הנהגתו של אבו עאא'שה אלשאמי, פרש בינואר 2025 ממסגרת הגג נוכח התנגדותו למסרים מפויסים שהשמיע אלשרע כלפי שיעים, עלווים ותומכי המשטר הקודם. במקביל, החל הארגון לפרסם הצהרות בנוגע להתנקשויות שביצע בגורמים השייכים למשטר אלאסד, כמו גם מסרים התוקפים את המדיניות המכילה של הממשל החדש.

מעבר לפרופיל האינטרנטי של סראיא אנצר אלסנה, שהציג את הארגון כסלפי-ג'האדיסטי, נחשפו פרטים מועטים עליו ואף הועלו השערות שאיננו קיים או שהוא למעשה יוזמה וירטואלית בלבד של גורמים המזוהים עם דאעש. עם זאת, על אף הקרבה האידיאולוגית לדאעש, הארגון הכחיש כי הוא מקיים קשרים עמו אך לא פסל זאת בעתיד (אלערבי אלג'דיד, 14 בפברואר 2025; מכון ושינגטון, 25 ביוני 2025).

אחד מבכירי סראיא אנצר אלסנה, אבו אלפתח אלשאמי, סיפר כי הארגון, אשר נוסד בסתר באדלב לפני שינויי המשטר, יצא מתוך סודיות כדי להתרחק בפומבי ממשטרו של אלשרע, אותו תיאר אלשאמי כ"רודן בלתי אמין". בנוסף, הוא הצהיר כי הארגון כולל פעילים שערקו ממשטר אלשרע, עריקים ממיליציות אחרות ואזרחים

⁷ להרחבה, ראו את הפרסומים העיתיים של מרכז המידע: "מבט לסוריה".

שהצטרפו לקבוצה. בתיאור סדרי העדיפויות של הארגון, הוא ציין כי הארגון לא רואה צורך בשלב זה להתעמת עם כוחות הצבא של משטר החדש, למרות שהכריז עליהם ככופרים, וכי הוא מתמקד בתקיפת עלוים, דרוזים, שיעים ואת הכוחות הכורדים בצפון מזרח סוריה (אלנהאר, 21 במאי 2025).

◀ דוגמה לכך התרחשה ב- 22 ביוני 2025, כאשר מחבל מתאבד פתח באש בכנסיית מאר אליאס בדמשק לפני שפוצץ את חגורת הנפץ שעטה על עצמו. בפיגוע נהרגו לפחות 25 אנשים ונפצעו עשרות נוספים. המשטר הסורי מיהר להאשים את דאעש בפיגוע, אך יומיים לאחר הפיגוע פרסמה סראיא אנצר אלסנה הודעה בערוץ הטלגרם שלה בה לקחה אחריות על הפיגוע (הטלוויזיה הסורית 24 ביוני 2025; BBC Arabic, 24 ביוני 2025).

◀ ב- 26 בדצמבר 2025, קיבל הארגון אחריות, יחד עם ארגון אחר שלא צוין שמו, על פיגוע נוסף במסגד עלווי בחמץ, בו פוצץ מטען נפץ וגרם למותם של שמונה בני אדם ולפציעתם של 18 אחרים. הארגון מסר כי הפיגוע כוון נגד בני העדה העלווית ואיים כי התקפותיו "תמשכנה להתגבר ותכוונה נגד כל הכופרים" (אלוטן, 26 בדצמבר 2025; אלערביה, 26 בדצמבר 2025; RT, 26 בדצמבר 2025). יצוין, כי גם כשנה לאחר שהכריז על עצמו כארגון עצמאי, מעט מאוד ידוע על סראיא אנצאר אלסנה, על המסגרת הארגונית שלו ועל מספר הפעילים המשתייכים אליו.

מימין: זירת הפיגוע בכנסיית מאר אליאס בדמשק (חשבון X של אלג'זירה, 23 ביוני 2025). משמאל: זירת הפיגוע במסגד העלווי בחמץ (סאנא, 26 בדצמבר 2025)

◀ באוקטובר 2025, פעלו כוחות הביטחון של המשטר החדש במחנה עקורים ליד העיירה חארם שבאזור אדלב נגד פעילים של פרקת אלע'רבאא' ("קבוצת הזרים), ארגון המבוסס על מג'האדין דוברי צרפתית בהנהגתו של עמר דיאבי (כינויו של עמר אומסין), עבריין צרפתי ממוצא סנגלי שהפך למטיף ושהה בסוריה מאז 2013. המשטר פעל נגד דיאבי לאחר שהואשם כי ניסה לחטוף נערה, ולאחר שהוא סירב להסגיר את עצמו החלו חילופי אש בין הצדדים. עם זאת, כעבור זמן קצר גובש הסכם הפסקת אש, במסגרתו הוצא הנשק הכבד מהמחנה, התאפשרה כניסת כוחות הביטחון וסוכם על הליכים משפטיים נגד דיאבי (פראנס24, 23 באוקטובר 2025).

דאעש

◀ כיבוש דמשק ונפילת משטר אלאסד הגבירו את החשש כי דאעש ינצל את הוואקום השלטוני והבטחוני שנוצר כדי להתאושש ולהתארגן מחדש. במקביל להשתלטות המורדים על דמשק, הודיע פיקוד המרכז של צבא ארה"ב (CENTCOM) כי כוחות אוויריים, ובהם מפציצים אסטרטגיים, ביצעו תקיפות מדויקות נגד יותר מ-75

מחנות ופעילים ידועים של דאעש במרכז סוריה. הפיקוד הדגיש כי "הפעולות נועדו להבטיח שדאעש לא יכול לנצל את המצב הקיים בסוריה ולהתארגן מחדש" (חשבון X של פיקוד המרכז, 8 בדצמבר 2024).

בשבועות הראשונים לקיומו, התרכז משטר אלשרע בביסוס כוחו ושליטתו ופעל בעיקר נגד גורמים שהשתייכו או נשארו נאמנים למשטר אלאסד. מסיבה זו, קיבל דאעש הזדמנות לחזק את כוחו ולהתארגן מחדש, במיוחד באזור המדברי במזרח סוריה, שם נוכחות כוחות המשטר הייתה דלילה (אלערביה, 19 בדצמבר 2024; לבנט 24, 19 בפברואר 2025). עם זאת, ארה"ב המשיכה לפעול נגד הארגון באמצעות תקיפות אוויריות בחודשים שאחרי נפילת משטר אלאסד ולהסב לארגון אבידות כבדות (חשבון X של פיקוד המרכז של ארה"ב, 16 בדצמבר 2024, 20 בדצמבר 2024, 24 בדצמבר 2024, 17 ביולי 2025, 25 ביולי 2025, 21 באוגוסט 2025, 19 בספטמבר 2025).

במהלך 2025, המשיך דאעש לבסס את עצמו במדבר הסורי במזרח המדינה, אך גם הרחיב את פעילותו לאזורים מיושבים ליד דמשק ואזור חלב, חמץ ודרום סוריה, תוך שהוא פועל באמצעות תאים נייחים קטנים וחיזוק רשתות הברחה כדי להקל על התנועה. בנוסף, ניסה הארגון להסית את האוכלוסייה למתיחות עדתית וניהל קמפיינים רב-לשוניים כדי להכפיש את משטר אלשרע, תוך גיוס פעילים מקומיים וזרים וחיילי המשטר הקודם. לפי נתוני האו"ם, מינואר עד יולי 2025, דאעש ביצע יותר מתשעים פיגועים ברחבי המדינה, רובם כווננו נגד הכוחות הדמוקרטיים הסוריים (SDF) בצפון מזרח סוריה, שם כ-400 לוחמי דאעש נותרו פעילים, תוך שהארגון ממשיך לפעול על מנת לפגוע במרכזי מעצר ותשתיות קריטיות המנוהלים על ידי הכוחות הכורדיים (מועצת הביטחון של האו"ם, 24 ביולי 2025).

בנובמבר 2025, הצטרפה סוריה באופן רשמי לקואליציה הבינלאומית נגד דאעש בהובלת ארה"ב, אחרי שהשלטון החדש כבר שיתף פעולה עם הקואליציה באופן בלתי מוצהר מאז הפלת משטר אלאסד (ניו יורק טיימס, 12 בנובמבר 2025). בעקבות זאת, הגבירו שירותי הביטחון הסוריים את פעילותם נגד דאעש, במסגרת עצמאית ובשיתוף פעולה עם פיקוד המרכז של צבא ארה"ב. במהלך דצמבר 2025, נמסר בין השאר על מעצרו של מנהיג הארגון בדמשק, טהר אלזעבי, תפיסת משלוחי נשק שיועדו לתאי דאעש וסוכלה מזימה לבצע פיגועי התאבדות במהלך חגיגות השנה האזרחית החדשה (ערוץ הטלגרם של משרד הפנים הסורי וכלי תקשורת סוריים, 1-31 בדצמבר 2025).

ב-13 בדצמבר 2025, נהרגו שני חיילים אמריקאים ואזרח אמריקאי ששימש מתורגמן ועוד שלושה חיילים אמריקאים נפצעו כתוצאה ממארב שביצע מחבל חמוש, סמוך לעיר תדמר שבמרכז סוריה (חשבון X של פיקוד המרכז של ארה"ב, 13 בדצמבר 2025). דאעש לא קיבל אחריות על התקיפה וגורמים ביטחוניים בסוריה טענו כי התוקף השתייך לכוחות הביטחון הסורים (רויטרס, 13 בדצמבר 2025). עם זאת, נשיא ארה"ב, דונלד טראמפ, הטיל על דאעש את האחריות והבהיר שתגובת ארה"ב תהיה "נקמה חריפה מאוד" (חשבון Truth Social של דונלד טראמפ, 13 בדצמבר 2025). ב-19 בדצמבר 2025, תקפו כוחות אמריקאיים, בשיתוף עם הצבא הירדני, יותר משבעים מטרות דאעש במספר מוקדים ברחבי סוריה באמצעות מטוסי קרב, מסוקי תקיפה וארטילריה (חשבון X של פיקוד המרכז של ארה"ב, 19 בדצמבר 2025). ב-30 בדצמבר 2025, מסר פיקוד המרכז כי כוחותיו

וכוחות שותפים הרגו ולכדו כ-25 פעילי דאעש מאז ה-19 בדצמבר 2025, וכי גם הושמדו ארבעה מחסני נשק של הארגון (חשבון X של פיקוד המרכז, 30 בדצמבר 2025).

ב-3 בינואר 2026, ביצעו בריטניה וצרפת תקיפה משותפת נגד מתקן תת-קרקעי של דאעש באזור תדמר שסוריה באמצעות פצצות מונחות במטרה לפגוע במספר מנהרות המאפשרות גישה למתקן. נמסר כי המתקן שהותקף שימש ככל הנראה לאחסון נשק וחומרי נפץ (האתר הרשמי של ממשלת בריטניה, 3 בינואר 2025).

זירת הפיגוע בתדמר (אלג'זירה, 14 בדצמבר 2025)

על רקע התייצבות המשטר החדש והגברת יעילותו הביטחונית, יחד עם פעילותם של כוחות נוספים כדוגמת הכוחות הכורדיים בצפון-מזרח סוריה והקואליציה בהובלת ארה"ב, נרשמה ירידה במספר התקיפות שביצע הארגון. בסך הכל, דאעש היה אחראי ל-550-580 פיגועים והתקפות בסוריה בשנת 2025, וזאת לעומת 692 פיגועים והתקפות בשנה הקודמת, מרביתה עדיין תחת משטר אלאסד (Syria Weekly, 31 בדצמבר 2025).

האיום מצד גורמי ג'האד נגד ישראל

מיד עם הפלת משטר אלאסד, השתלטו כוחות צה"ל על מרחב החיץ ברמת הגולן ותפסו את השליטה בחרמון הסורי, וזאת במסגרת החלטה לפרז את דרום סוריה מכוחות חמושים של המשטר הסורי החדש ושל ארגונים חמושים אחרים. מאז מנהלים כוחות צה"ל פעילות שוטפת במרחב החיץ, וכן במחוזות אלקניטרה ודרעא במטרה לסכל פעילות טרור אפשרית נגד שטח ישראל.

מאז עליית המשטר החדש, נרשמו מספר אירועים של ניסיונות לפגוע בכוחות צה"ל או בשטח מדינת ישראל. עם זאת, מאחורי תקריות אלה עמדו בעיקר גורמים המזוהים עם "ציר ההתנגדות", ובראשם "חזית ההתנגדות האסלאמית בסוריה-אנשי הגבורה". כמו כן, צה"ל עצר או סיכל פעילי טרור שהשתייכו לכוח קדס, לחמאס או לג'מאעה אלאסלאמיה (שלוחת האחים המוסלמים בלבנון המקורבת לחמאס).⁸

על אף שלא זוהתה פעילות ישירה של ארגונים המשתייכים לסלפיה-ג'האדיה נגד הכוחות הישראליים או נגד שטח מדינת ישראל, פוטנציאל האיום עדיין קיים. להלן מספר דוגמאות המחזקות את ההערכה:

⁸ להרחבה, מחקר של מרכז המידע מ-1 בספטמבר 2025: [דרום סוריה כאיום טרור על ישראל: "חזית ההתנגדות האסלאמית בסוריה" כמקרה בוחן](#); מחקר של מרכז המידע מ-1 בדצמבר 2025: "פעולת צה"ל בבית ג'ן על רקע המאמצים לקדם טרור נגד ישראל בדרום סוריה"; הפרסומים החודשיים של מרכז המידע לסיכום פעילות הטרור נגד ישראל.

◆ ב- 26 בפברואר 2025, פרסם דאעש סרטון, בו איימו פעילים סורים של הארגון שיפעלו נגד ישראל לאחר הצהרות של ראש הממשלה נתניהו בדבר פירוז חלקים מדרום סוריה. בסרטון נראו שלושה דוברים רעולי פנים וחמושים, שעטו תגים של דגל דאעש, והכריזו: "המסר שלי הוא לכלב נתניהו. שמע בן הכופרים. בעזרת אללה ההכחדה שלכם קרובה. לא נפסיק להילחם עד שיגיעו הצבאות שלנו לבית אלמקדס (ירושלים)" (ישראל היום, 26 בפברואר 2025).

◆ כוחות צה"ל הפועלים באזור החיץ בדרום סוריה עצרו חשוד בפעילות טרור, שלפי דובר צה"ל הופעל על ידי דאעש. במהלך המעצר, גם אותרו והוחרמו אמצעי לחימה (דובר צה"ל, 20 בדצמבר 2025).

נשק שנתפס במהלך מבצע למעצר פעיל דאעש בדרום סוריה (דובר צה"ל, 20 בדצמבר 2025)

◆ כוחות משרד הפנים הסורי סיכלו את מחמד שחאדה, המכונה אבו עמר שדאד, שהיה מבכירי דאעש בסוריה ושימש מושל (ואלי) אזור חוראן שבדרום סוריה. בהודעה צוין כי הוא היווה "איום ישיר" על ביטחון האזור ועל ביטחון התושבים (ערוץ הטלגרם של משרד הפנים הסורי, 25 בדצמבר 2025).